

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 12 aprel 2017-ci il № 27 (2144) Qiyməti 25 qəpik

**"Minsk Qrupu
Ermənistanın işğalçı
siyasətinə təzyiqli daha
da gücləndirməlidir"**

Prezident İlham Əliyev
Nazirlər Kabinetinin 2017-
ci ilin birinci rübünün so-
sial-iqtisadi inkişafının ye-
kunlarına və qarşıda duran
vəzifələrə həsr olunan icla-
sında Ermənistan-Azərbay-
can, Dağlıq Qarabağ mü-
naqişəsinin həllinin həmi-
şəki kimi diqqət mərkəzin-
də olduğunu söyləyib.

"Baxmayaraq ki, Ermənistan danışıqlar prosesini hər vaxtla dayandırmamağa, onu boykot etməyə çalışır, ancaq buna nail ola bilmir və nail ola bilməyəcək", - deyən Prezident vurğulayıb ki, Minsk Qrupunun həmsədr ölkələri artıq bir neçə dəfə status-kvonun qəbul edilməz olduğunu bəyan ediblər. Dövlət başçısı əlavə edib ki, bu, əslində işğala son qoyulması deməkdir. Ermənistan, onun işğalçı siyasətinə Minsk qrupu tərəfindən təzyiqli daha da güclənməlidir ki, onlar beynəlxalq normalara riayət etsinlər və işğala son qoysunlar.

"Bizim danışıqlar prosesindəki mövqeyimizdə heç bir dəyişiklik yoxdur, ola da bilməz. Ərazi bütövlüyü prinsipi danışıqlar mövzusu deyil və Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməlidir. Mən bütün beynəlxalq təmaslarda qeyd edirəm ki, bu məsələdə heç bir ölkə, yaxud təşkilat tərəfindən ikili standartlar özünü göstərməməlidir. Çünki bəzi hallarda biz bu ikili standartlarla üzlaşırıq. Post-sovet məkanında mövcud olan münaqişələrə bəzən daha böyük diqqət göstərilir, yaxud da ki, o münaqişələrin həlli ilə bağlı daha dəqiq ifadələr işlənir", - deyər Azərbaycan Prezidenti qeyd edib.

Dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll olunmalıdır.

AZƏRTAC

Ali Baş Komandan İlham ƏLİYEV:

Azərbaycan gündən-günə güclənir, möhkəmlənir. Bizim güclü potensialımız və güclü ordumuz var. Biz ordumuzla, əsgər və zabitlərimizlə, sizinlə - bax, burada düşmənlə üz-üzə dayanan oğullarımızla fəxr edirik.

"Ürəyimizdə Vətən sevgisi var"

Mənfur düşmənin tapdığı altında olan tarixi torpaqlarımıza sahib olmaq Azərbaycan xalqının ən böyük arzudur. Azər-

baycan Ordusuna güvənən xalq bu arzunun tezliklə reallaşacağına əmindir. Ötən ilin aprelində əhəmiyyətli yüksəkliklə-

rin düşməndən azad edilməsi ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcək güclü ordumuzun əyani sübutudur.

Bu döyüşlərin ildönümü ərəfəsində böyük qürur hissi ilə Lələtəpəyə səfər edirik. Asfalt yola bir qədər irəlilədikdən sonra Cəbrayıl rayonuna çıxan torpaq yola istiqamətlənirik. Bu yollara, bu təpələrə, dərələrə bir vaxtlar yağdı ayağının dəydiyini düşünürəm.

Bir az hündürüyə qalxdıqca bizdən bir qədər aralıda yolların abadlaşdığını şahidi oluruq. Bələdçimiz zabit Orxan Nəsirov deyir ki, bu yol Cəbrayıl aparır yoldur. "Ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müvafiq göstərişi ilə Cocuq Mərcanlıda evlər tikilir, yollar salınır". Sözü davam edən gənc zabit Azərbaycan xalqının öz ordusuna güvəndiyini, aparılan abadlıq-təmir işlərinin tezliklə işğaldan azad ediləcək torpaqlarımızda da aparılacağını deyir.

Bələdçimiz arxada qalan ərazilərə baxıb deyir: "Aprel döyüşlərinə qədər mövqelərimiz gördüyünüz yerlərdəydi. Biz oradan Lələtəpəyə, Cəbrayıl istiqamətinə dərin kədərlə baxırıq. Bir vaxt həsrətinə olduğumuz torpaqlar bizim nəzarətimizdədir. İndi buradan düşmənin bütün fəaliyyətini izləyirik".

Lələtəpəyə çatırıq... İçimdə qərribə sevinc, qürur, həyəcan var. Başımı göyə qaldırıb bu torpaqlar uğrunda şəhid olanlara Allahdan rəhmət diləyir, arzularını pıçıldayıram. Bu arzu torpaqlarımızın son qarışına kimi düşməni tapdığından azad olunmasıdır.

On xətdə qarşılaşdığımız zabit Əfqan İmaməliyev hazırda vəziyyətin sabit olduğunu, torpaqlarımıza tam nəzarət edildiyini bildirir.

- Şəxsi heyətdə yüksək döyüş əhval-ruhiyyəsi, məsuliyyət hissi var. Ali Baş Komandanın bir əmriylə hər birimiz buradan irəli atılmağa hazırıq. Barmağımız tətikdə, döyüş əmrinin sərağındaydıq, - zabit İmaməliyev deyir.

Səngərdə düşmənlə üz-üzə dayanan əsgərlərimizlə görüşmədən öncə onların məişəti ilə tanış oluruq. Qısa müddətdə yaradılan müasir şərait, rahat əsgər yataqxanası, hamam və yeməxana diqqəti cəlb edir. Bütün bunlar ölkə rəhbərliyi tərəfindən orduya göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Hərbi Tibb Fakültəsinin yeni tədris binası istifadəyə verilib

Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti və Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli Silahlı Qüvvələrin Baş Klinik Hospitalının ərazisində yerləşən Hərbi Tibb Fakültəsinin yeni tədris binasının açılışında iştirak ediblər.

Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisinin müavini - Döyüş Hazırlığı və Hərbi Təhsil Baş İdarəsinin rəisi general-leytenant Nizam Osmanov təhsilin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi üçün tibbi avadanlıqlar və bütün kommunikasiya sistemləri ilə təchiz edilmiş ikimərtəbəli yeni bina barədə məlumat verib.

Bildirilib ki, tibb xidmətinin təşkili və taktikası, eləcə də

hərbi tibbi profilaktika kafedrlarının yerləşdiyi korpusda kursantların nəzəri və praktiki hazırlığı müasir tələblərə cavab verən müxtəlif tədris sinifləri, simulyasiya kabinetləri, laboratoriya otaqları və digər yardımçı bölmələrdə heyata keçiriləcəkdir.

Bina ilə tanışlıqdan sonra geniş brifinq salonunda şəxsi heyətlə görüş keçirilib. Əvvəlcə

ümummilli lider Heydər Əliyevin və Vətənimizin azadlığı uğrunda canlarını fəda etmiş şəhidlərin xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində Silahlı Qüvvələrin hər bir sahəsində olduğu kimi, hərbi tibb sahəsinin də sürətlə inkişaf etdiyini vurğulayıb.

Müdafiə naziri ötən ilin aprel ayında cəbhə xəttində baş vermiş döyüşləri, o cümlədən Ermənistanın daim vəziyyəti gərginləşdirmək məqsədilə təxribatlar törətməsini xatırladaraq hərbi tibb mütəxəssislərinin peşəkarlıqlarını artırmalarını, dərin biliklərə və geniş təcrübəyə malik olmalarını xüsusi qeyd edib.

Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor G. Gəraybəyli də bu günün Hərbi Tibb Fakültəsinin tarixində əlamətdar gün olduğunu, yeni binada təhsilin yüksək səviyyədə tədris olunması üçün şəraitin yaradıldığını, həmçinin universitet tərəfindən hərbi tibb kadrlarının peşəkarlığı səviyyəsinin artırılması məqsədilə hərtərəfli köməliyin göstəriləcəyini bildirib.

Sonda Müdafiə naziri tibbi heyətə müvafiq tapşırıqlarını verib.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
foto
Natiq İSAYEVİNDİR**

Azərbaycanın Müdafiə naziri Çexiyanın ölkəmizdəki səfiri ilə görüşüb

Aprelin 11-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Çexiya Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Vitezslav Pivonka ilə görüşüb.

Nazir regiondakı hərbi-siyasi vəziyyətə toxunaraq Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin bu gün də davam etdiyini, bunun nəticəsində sülh prosesinin yubandığını və danışıqların uzadılmasının bölgədəki şəraitə mənfi təsir göstərdiyini diqqətə çatdırıb.

Görüşdə, həmçinin Azərbaycan ilə Çexiya arasında hərbi, hərbi-texniki sahədə əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə dair fikir mübadiləsi aparılıb və tərəfləri maraqlandıran digər məsələlər müzakirə olunub.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
foto
Natiq İSAYEVİNDİR**

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Leytenant Qəzənfər Dünyamalıyev ermənilərin atıb qaçdığı əsgər yataqxanasını göstərərək deyir ki, onların şəraitində baxanda üstünlüyümüz nəzərə çarpır. Doğrudan da, ermənilərin əsgər yataqxanasına daxil olanda səfilisin, işğalçıların çox ağır şəraitdə xidmət etdiyini görürük. Bir neçə nəfərin güclə sığınacağı balaca daxmadə nə hamam, nə yeməkxana, nə də insan övladının yaşaması üçün lazım olan şəraitin olmadığına şahidik. Hisdən qalmış soyuq daş divarlar hər şeyi deyir.

Zabit Qəzənfər Dünyamalıyevlə düşməni nəzarətdə saxlayan mövqelərə daxil oluruq. Səngərin genişliyi, etibarlılığı sanki qalanı xatırladır. Düşməndə artıq fərqi yoxdur ki, bura alınmaz Lələtəpə qalasındır.

Şamaxıdan hərbi xidmətə çağırılan tuşlayıcı əsgər Ayatxan Mürsəliyevlə həmsöhbət oluruq. 6 aydır ki, xidmətdə olan gənc əsgər torpaqlarımızın bir hissəsinin işğaldan azad edilməsi xəbərini informasiya vasitələrindən eşidib. Hazırda o da torpaqları qoruyanlardan biridir.

- Aprel döyüşləri ərəfəsində Vətəni sevən oğullar kimi mən də burada olmaq, düşməni məhv etmək arzusundaydım. Lakin şəhidlərimizin qanı bahasına alınan bu torpaqları qorumaq qismətim oldu. Bütün şəhidlərimizin ruhu şad olsun, söz verirəm ki, son qanıma qədər ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək üçün döyüşməyə hazırım. Torpağında qan qoxusu, ha-

“Ürəyimizdə Vətən sevgisi var”

vasında şəhid nəfəsi olan səngərlərlə irəliləyirik. Növbəti mövqə əsgər Elməddin Abdullayevin nəzarət etdiyi müşahidə bölməsidir. Leytenant Qəzənfər Dünyamalıyev 8 ayın əsgəri olan Elməddinin nizam-intizamı, bacarıqlı və vətənpərvər əsgər olduğunu, həmçinin "Şərəf" lövhəsində şəklinin vurulduğunu bildirir.

Kürdəmir rayonundan hərbi xidmətə çağırılan nümunəvi əsgərlə görüşürük. O, düşmənin daim nəzarətdə saxlandığını bildirir:

- Gündəlik döyüş növbətçiliyi aparırıq. Məsuliyyətimizin daim fərqi yoxdur. Ona görə ki, düşməni itirdiyi strateji mövqeləri ələ keçirmək üçün hər an təxribat törədə bilər. Bu səbəbdən ayıq-sayıq döyüş növbətçiliyi aparırıq ki, vaxtında düşməni

geri qaytara bilək.

Əsgər Abdullayevə xidmətdə uğurlar arzulayıb növbəti mövqelərə doğru irəliləyirik. Hava soyuq olsa da, səngərdəki istiliyi hiss edə bilirəm. Bu, qürurun, fəxarətin, sevincin yaratdığı hərarətdir. Bu hissələrin gücünə qışda qızınan, yayda sərinləyən qəhrəmanların nə üçün isti-soyuq bilmədən Vətən keşiyində durduqlarını anlayıram.

Əsgər Qurban Qunduzovla söhbətə başladım. O bildirdi ki, bizə olan diqqət və qayğıni hər zaman hiss edirik. "Müasir standartlara cavab verən meşət şəraiti, isti geyim, silah-sursatımız var. Ən başlıcası, ürəyimizdə Vətən sevgisi, işğalda olan torpaqlarımızı azad etmək arzusu var."

Doqquz aydır hərbi xidmətdə

olan qumbaraatan köməkçisi əsgər Qurban Qunduzovun Zaqatala rayonundan hərbi xidmətə çağırıldığını, Vətəni qorumaq üçün əsirgəmək istəmədiyini öyrənirik.

- Qəzetiniz vasitəsilə atanama, mənə sevənlərə səngərdən salam göndərirəm. Demək istəyirəm ki, eynimdə hərbi mundir, əlimdə silah, ürəyimdə Vətən sevgisi, düşməne hədsiz nifrətimlə savaşa hazırım. Silahımın nişangahından hazırda Cəbrayıl rayonunun işğalda olan torpaqlarına baxıram. Təbiətini oyandırdığı dövrdə hər yan yaşıllığa bürünüb. Sanki o yerlər də öz gözəlliyi ilə bizləri öz yanına çağırır... Gözlə bizi, ana torpaq. Az qalır, çox az...

Gənc zabit Dünyamalıyev aprel döyüşlərinin iştirakçısı olan 18 ayın əsgəri Məmmədali Piriyevin də hazırda döyüş növbətçiliyində olduğunu bildirib, onunla həmsöhbət olmağımızı təklif edir. Döyüşlərdə fəal iştirak edən şəkərlili əsgərin meğrurluğunu, qürurla döyüş növbətçiliyi apardığını gözlərindən hiss etməmək mümkün deyil.

- Aprel döyüşləri torpaqlarımızın bir qisminin azad edilməsi ilə həm də mənəvi cəhətdən üstünlüyümüzə başa çatdı. Düşməni əsgəri silahını qoyub qaçarkən biz silahı sinəmizə sıxıb irəli atıldıq. Həm silah-texnika, həm mənəvi-psixoloji cəhətdən üstün olan ordumuz düşməni xeyli sayda itki verərək

geri çəkilməyə, ata-baba torpaqlarımızı boşaltmağa məcbur etdi. Tarixi qələbəmiz yaddaşımızda silinməz iz buraxıb. Xidmətimi başa vurmağıma çox az qalır, lakin Ali Baş Komandanın bir əmriylə silahdaşlarımla çiyin-çiyinə vuruşmağa yenə də hazırım.

Əsgərlərimizlə insana mənəvi rahatlıq verən söhbətlərimizi yekunlaşdırıb geri dönərkən səngərdə döyüş növbətçiliyini nizamnamə qaydalarına uyğun olaraq əvəzləyən kiçik çavuş Elçin Talıbovla da həmsöhbət olmaq imkanı qazanırıq. Ərazinin bir hissəsi erməni işğalında olan Füzuli rayonunda dünyaya göz açan Elçinin də ürəyi torpaq nisgillidir.

- 2007-2008-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə baş atıcı olaraq intizamlı xidmət etmişəm, - deyir. - Aprel döyüşlərindən sonra könüllü olaraq müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu kimi yənidən ordu sıralarına qatıldım. Son qarış torpağımız azad olunana qədər də bu yoldan dönmək niyyətində deyiləm. Əsgər düşməne göz dağdır, Vətəni sevən əsgərlərin sıralarında xidmət etdiyi bir ordu isə hər zaman qələbə əzmindədir. Hər dəfə əsgərlərimizlə həmsöhbət olub Vətəni sevdiklərinə şahid olanda bir daha inanırıq ki, güclü, qüdrətli ordumuz var!..

**Baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR**

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Aprəl döyüşləri hərbi dərsliklərə salınmalıdır

Bir il öncə təmas xəttində baş vermiş döyüşlər həm Azərbaycanda, həm düşmən ölkədə, həm də, ümumiyyətlə, dünyada geniş əks-səda yaratdı, kütləvi informasiya vasitələrində geniş işıqlandırıldı. Həmin döyüşlər zamanı təmas xətti boyunca bir sıra önəmli yüksəkliklər düşmən ordusundan azad edildi, 2000 hektar ərazi ordumuzun gücü ilə Vətən torpaqlarına qatıldı. Hərbi əməliyyatların önəmli tərəfi həm də ondadır ki, regionda qüvvələr nisbətində aydınlıq gətirildi. Əgər əvvəllər Ermənistanın hərbi-siyasi dairələri, mediası öz ordularını barədə mif yaratmağa çalışırdılarsa, aprəl döyüşləri göstərdi ki, Cənubi Qafqazın ən qüdrətli or-

duzu məhz Azərbaycan Ordusudur. Şanlı Silahlı Qüvvələrimizin ötən ilin aprelində göstərdiyi şücaətə qiymət verərək Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev qeyd etmişdi ki, ordumuzun bu qələbəsi hərbi dərsliklərə salınmalıdır.

Müdafiə Nazirliyinin Sənədli və Tədris Filmləri Kinostudiyasının hazırladığı "Aprəl döyüşləri tariximizin şanlı səhifəsidir" sənədli filmi bu baxımdan maraqlıdır. Döyüş səhnələrinin də yer aldığı filmdə hərbi əməliyyatların həyata keçirilməsində bilavasitə iştirak etmiş zabitlərin həmin hadisələri peşəkar hərbiçi gözü ilə dəyərləndirməsi diqqəti cəlb edir.

kapitan Mirdamət Bağıyev in fikirləri də öz əksini tapıb. Düşmənin xeyli silah və texnikasını, canlı qüvvəsini məhv etmiş cəsur Azərbaycan zabiti döyüşlər zamanı yaralansa da, bölməsinə sonadək komandirlik edir:

- Aprelin 2-si yaralanmağım baxmayaraq, döyüşü tərk etmək niyyətim yox idi. Çünki illərdir həsrətimdə olduğumuz torpaqlara girmişdik və irəliləyirdik. Bütün Azərbaycan Ordusunda qisas hissi var idi. Hamı ürəklə döyüşürdü və düşməni məhv edirdik. Yaralanmağım barədə 5 gün heç kimə məlumat vermədim. Döyüş dayandıqdan sonra hərbi hospitala müraciət etdim.

Ordumuzun uğurlu əməliyyatları barədə xoş xəbərlər tezliklə ölkəmizə yayıldı, onun sərhədlərini aşdı. Sevincdən insanlar binaların balkonlarında uçrəngli bayrağımızı asdı, minlərlə gənc, tələbə, hətta yaşlı insanlar, veteranlar ordumuza dəstək üçün cəbhəyə getmək barədə Ali Baş Komandan, Müdafiə nazirinə təkidlə müraciət etdilər.

Qeyd etmək lazımdır ki, Silahlı Qüvvələrimizin bölmələrinin bütün uğurları dövlət rəhbərliyinin ordu quruculuğuna göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsində mümkündür. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hadisələrdən sonra cəbhə bölgəsinə getdi, hərbiçilərlə görüşdü, onları göstərdikləri şücaətə görə mükafatlandırdı. Həmçinin cəbhəyanı ərazilərdə yaşayan yaşayış məntəqələrinin sakinlərinin vəziyyətilə maraqlandı.

Ötən ilin noyabrında irimiq yaşlı təlimlər ərafında cəbhə bölgəsinə səfəri zamanı Ali Baş Komandanımız cəsur Azərbaycan zabiti və əsgərləri ilə görüşürən qürur hissi ilə bildirmişdi: "Lələtəpə əməliyyatı bizim qəhrəmanlıq rəmzimizdir. Lələtəpə tarixə düşdü. Əgər erməni silahlı qüvvələri aprəl döyüşlərindən düzgün nəticə çıxarmasalar, gələcəkdə Lələtəpə əməliyyatı kimi bir çox uğurlu əməliyyatlar olacaqdır. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi, nəhayət, dərk etməlidir ki, işğalçılıq hərəkətləri onları uçuruma aparır. Azərbaycan gündən-günə güclənir, möhkəmlənir. Bizim güclü potensialımız və güclü ordumuz var. Biz ordumuzla, əsgər və zabitlərimizlə, sizinlə - bax, burada düşmənlə üz-üzə dayanan oğullarımızla fəxr edirik".

Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Məlum olduğu kimi, hərbi əməliyyatlar ərafında düşmən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini və təmas xəttinə yaxın yaşayış məntəqələrini artilleriya silahlarından güclü atəşə məruz qoymuşdu. 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecə və gün ərzində bütün cəbhəboyu Azərbaycan mövqeləri və yaşayış məntəqələri yenidən Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən güclü artilleriya atəşinə məruz qaldı. Düşmənin şiddətli atəşi nəticəsində dinc sakinlər arasında itki və xəsarətlər oldu, vətəndaşların ev və təsərrüfatlarına xeyli ziyan dəydi.

Düşmənin bu təcridatları, təbii ki, cavabsız qala bilməzdi. Ermənistan ordusunun kəşfiyyat-diversiya qruplarının qarşısının alınması, mülki əhalinin təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə komandanlıq tərəfindən cəbhənin ən gərgin Ağdərə, Tərtər, Ağdam, Xocavənd və Füzuli istiqamətlərində təcridatın cavab tədbirlərinin görülməsi barədə qərar qəbul edildi.

Yaşayış məntəqələrini atəş altında saxlayan yüksəkliklərdəki düşmən mövqelərini birdəfəlik susdurmaq üçün ordumuzun bölmələri hərəketə keçdi. Qısa zamanda Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmrilə cəsur Azərbaycan oğulları Tərtər, Goranboy və Füzuli rayonları istiqamətində təhlükə obyektinə olan düşmən mövqelərini ələ keçirərək həmin yüksəkliklərdə möhkəmləndilər. Bəs, bunlar necə baş verdi?

- Düşmən qrupları halında bizim bölmələrimizin, ön xətdə olan döyüş mövqelərini ələ keçirmək istədi, - general-mayor Mayis Bərxudarov xatırlayır. - İstədi ki, daha əlverişli mövqə tutsun. Bu vaxt düşmən nə ilə qarşılaşdı? Düşmən hazırlıqlı, hər dəqiqə, hər an döyüşə atıla biləcək qəhrə-

man hərbiçilərimizlə qarşılaşdı. İlk öncə bir neçə qrup halında bölmələrimiz ermənilərin açdığı ciğırlardan istifadə edərək qarşıdakı düşmən mövqelərinə doğru irəlilədi, onlara güclü atəş zərbələri endirdi.

- Düşmən gözləmədi ki, biz onun fəaliyyətini ona qarşı istifadə edə bilərik, - general bildirir. - Birinci olaraq Lələtəpə istiqamətində, onun sağ-sol cinahlarında bir neçə əlverişli mövqeləri, düşmənin uzunmüddətli atəş nöqtələrini biz ələ keçirdik. Düşmən bu ərazidə bizə müqavimət göstərdi, cəhd etdi ki, bizi buraxmasın, yalnız bizim əsgərlər o qədər hazırlıqlı, o qədər qorxmaz idilər ki, birbaşa düşmənin səngərinə girdilər və yağışları yerində məhv etdilər.

Bu vəziyyət təmas xəttinin digər istiqamətlərində də təkrarlanmışdı. Ona görə ordumuzun bölmələri tərəfindən düşməne qarşı adekvat tədbirlər görüldü.

- Düşmənin kəşfiyyat-diversiya qrupları Talış-Tapqaraqoyunlu istiqamətində yerləşən mövqelərimizə miniatür zərbələr endirilməsindən sonra bir neçə istiqamətdə basqınlar həyata keçirildilər, - general-mayor Hikmət Həsənov deyir. - Şəraiti qiymətləndirdikdən sonra həmin zolaqda yerləşən briqadaların ehtiyatı və birliyin tank taborunun qüvvələri ilə hücum edən düşmən qüvvələri nə sarsıdıcı zərbələr vuruldu,

da Tapqaraqoyunlu və bu istiqamətdə yerləşən Naftalan şəhərinin təhlükəsizliyi təmin edildi.

Əməliyyat şəraitinə uyğun olaraq görülməli tədbirlər nəticəsində düşmənin onlarla döyüş texnikası, artilleriya sistemi, möhkəmləndirilmiş mühəndis qurğuları, o cümlədən çoxlu sayda hərbi qulluqçusu məhv edildi. Azərbaycan Ordusunun bölmələri həmin döyüşlərdə özünü intizamlı, yük-

sək döyüş hazırlığına malik mobil qüvvə kimi apararaq Ermənistan ordusunun bölmələrinə sarsıdıcı zərbələr endirdi.

Aprəl döyüşlərində göstərdiyi şücaətə görə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adına layiq görülməli polkovnik Şükür Həmidovun da aprəl döyüşləri barədə dedikləri maraqlıdır:

"Düşmən bölmələrinə əks-

üzrə mövqelərimizi möhkəmləndirdik.

Bəs döyüşlər zamanı erməni bölmələri özlərini necə apardılar?

- Kəşfiyyatçılar, döyüş qrupları Lələtəpə yüksəkliyini ələ keçirəndən sonra düşmən necə qaçırdı! - general-mayor Mayis Bərxudarov deyir. - Düşmənin hərbi qulluqçuları, hətta zabitləri yalvarırdılar ki, onları Azərbaycan əsgəri öldürməsin. Erməni zabitləri deyirdilər ki, bizi öldürməyin, təslim oluruq və geri çəkiliş. Düşmən o qədər hazırlıqlı bir ordu ilə qarşılaşdı ki, onun qaçmaqdan başqa əlacı yox idi.

- Çox sevindirici haldır ki, bu döyüşlərin gedişi zamanı hətta yaralı zabitlərimiz, gizirlərimiz və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularımız, əsgərlərimiz döyüş meydanını tərk etməkdən haqqında fikirləşməmiş, əksinə, yaralandıqlarını gizlədərək sona qədər döyüşürdülər, - general-mayor Hikmət Həsənov xatırlayır. - Buna misal olaraq, bizim tankəleyhinə batareyanın komandiri kapitan Mirdamət Bağıyevi, gizir Əli Eynullayevi nümunə göstərmək olar. Bunlar kimi neçə-neçə hərbi qulluqçumuz fədakarlıqla döyüşərək düşməne ağır zərbələr vurdular və işğaldan azad edilmiş yüksəkliklərdə tam möhkəmlənərək təmas xətti boyunca yerləşən yaşa-

ilk olaraq onların ön xətdə yerləşən mövqeləri ələ keçirildi. Və eyni zamanda dərinliyə irəliləyərək Talış yaşayış məntəqəsi istiqamətində hakim yüksəkliklər ələ keçirildi, bununla

hücum edərək onların bölmələrini ön xəttimizdən qovduq və qarşıdakı Lələtəpə yüksəkliyindən Yaşıltape deyilən yerə qədər düşməni mövqelərindən çıxardaraq əlverişli hədlər

yaşayış məntəqələrinin təhlükəsizliyini təmin etdilər.

Döyüşlərdə düşməne ağır zərbələr vurmuş Vətən oğullarından biri kimi sənədli filmde

Yeni təsis edilmiş "Şücaətə görə" medalları təqdim edilib

Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçuları Abdullayev Aqşin İsmayıl oğlu, Nəzərov Şahlar Yaşar oğlu, Haşımli Tural Əbdül oğlu, Qədimov Zülfü Rəhim oğlu və Cəfərov Zakir Nazim oğlu ölümlərindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti adından Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun əmri ilə Azərbaycan Respublikasının "Şücaətə görə" medalı ilə təltif olunublar.

Bakı şəhəri, Beyləqan, Şəki və Yardımlı rayonlarında keçirilən medalların təqdim olunma mərasimlərində Müdafiə Nazirliyinin, yerli icra hakimiyyəti orqanlarının, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin, ictimaiyyətin, eləcə də şəhidlərin xidmət etdikləri hərbi hissələrin nümayəndələri iştirak ediblər.

Çıxış edənlər "Şücaətə görə" medalının təsis edilməsini ölkə rəhbəri, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin Azərbaycan əsgərinə diqqət və qayğısının növbəti təcəssümü kimi qiymətləndiriblər.

Şəhid əsgər Zakir Cəfərovun təltif edildiyi Azərbaycan Respublikasının "Şücaətə görə"

edilməsi haqqında ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının "Şücaətə görə" medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan Respublikasının ordu və medallarının təsis edilməsi haqqında" Qanununda dəyişiklik edilməsinə dair fərman imzalayıb. Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 14 oktyabr tarixli Qanunu ilə "Şücaətə görə" medalının Əsasnaməsi və təsviri təsdiq edilib.

Azərbaycan Respublikasının "Şücaətə görə" medalının ilk dəfə məhz aprelin 8-də təqdim olunduğunu vurğulayan A.Qurbani deyib: "Aprel döyüşlərində Azərbaycan Ordusunun, əsgərinin qələbəsindən sonra belə bir medalın təsis edilməsi zərurəti yarandı. Əsasnaməyə əsa-

qulluqçular və vəzifə borcunu yerinə yetirən digər şəxslər təltif ediliblər. Bu medalla ilk dəfə vəzifə borcunu yerinə yetirən şəhidlik zirvəsinə ucalan 5 hərbi qulluqçu (ölümündən sonra) təltif olunub. Bunlar Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçuları Abdullayev Aqşin İsmayıl oğlu, Nəzərov Şahlar Yaşar oğlu, Haşımli Tural Əbdül oğlu, Qədimov Zülfü Rəhim oğlu və Cəfərov Zakir Nazim oğludur. Zakir Cəfərov Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində "Şücaətə görə" medalı ilə təltif olunan ilk müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusudur".

Müdafiə Nazirliyinin Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq və İctimaiyyətə Əlaqələr İdarəsinin rəisi general-mayor Rasim Əliyev çıxış edərək Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətdən, ordu quruculuğu prosesindən, aprel döyüşlərində əldə edilən böyük qələbədən danışıb. Aprel döyüşlərinin Azərbaycanın böyük hərbi qələbəsi olduğunu, dövlətimizin qüdrətini, xalqımızın birliyini nümayiş etdirdiyini söyləyən general-mayor Rasim Əliyev bu gün Ali Baş Komandanın döyüş əmrini gözələyən vətənpərvər, ölkəsinə və xalqına sadıq sağlam gəncliyin yetişdiyini vurğulayıb. O, bu medalın təsis edilməsini Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Ordusuna yüksək diqqət və qayğısının daha bir göstəricisi olduğunu deyib.

Nizami rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Arif Qasımov çı-

xış edərək aprel döyüşlərində Azərbaycan Ordusunun qazandığı uğurlardan, qələbələrə danışıb: "Aprel döyüşlərində Nizami rayonu 4 şəhid verib. Onların ailələri dövlət tərəfindən diqqət və qayğı ilə əhatə olunub. Bütün xalqımız kimi, Nizami rayon sakinləri də hər an Ali Baş Komandanın əmrlərinə hazırdırlar".

Ağdam rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Arzu Rəhimova şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıdan söz açıb.

Oğlu ilə fəxr etdiyini deyən şəhidin anası Kəmalə Abdullayeva Zakirin vətənpərvərliyindən və mərdliyindən danışıb, şəhidlərimizin xatirəsinə göstərilən yüksək ehtirama, onların ailələrinə yüksək diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

Digər çıxış edənlər Zakir Cəfərovun yaşadığı qısa, lakin şərəfli ömür yolunun Azərbaycan gənclərinə örnək olduğunu deyiblər. Çıxışlarda vurğulanı ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən Zakir kimi igidlərin fədakarlığı, vətənpərvərliyi torpaqlarımızın tezliklə işğaldan azad olunacağına deməyə əsas verir. Çünki bu torpağı canından artıq seven cəsarətli, vətənpərvər gənc nəsil yetişib və yetişməkdədir.

Sonra şəhidin ailə üzvlərinə Müdafiə Nazirliyinin nəşr etdir-

Sonra "Şücaətə görə" medalı şəhid Zakir Cəfərovun qardaşı Camal Cəfərova təqdim edilib.

Şəhid manqa komandiri Zakir Cəfərovun xidmət etdiyi hərbi hissənin zabiti Şövqi Məmmədov çıxış edərək bildirib ki, təmas xəttində xidmət edən əsgərlərimiz düşmən təxribatlarının qarşısını mərdliklə alır və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün aprel döyüşlərindəki qələbəni təkrarlamağa hər an hazır və qadirdirlər.

diyi, polkovnik Abdulla Qurbani-nin müəllifi olduğu "Çingiz dastanı" və "Lələtəpə fəthləri" kitabları təqdim olunub.

Hərbi qulluqçu Haşımli Tural Əbdül oğlunun layiq görüldüyü medal Ordubad şəhərində keçiriləcək mərasimdə şəhidin ailəsinə təqdim ediləcək.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

medalı aprelin 8-də Nizami rayonunda keçirilən mərasimdə ailəsinə təqdim olunub.

Çıxış edən Müdafiə Nazirliyinin nümayəndəsi polkovnik Abdulla Qurbani medalın təsis

sən, Azərbaycan Respublikasının "Şücaətə görə" medalı ilə Vətənin müdafiəsində hərbi borcunu yerinə yetirərək fədakarlıq və şücaət göstərən hərbi

Hərbi Akademiyanın dinləyiciləri üçün praktiki məşğələ keçirilib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının Strateji Araşdırmalar və Dövlət Müdafiəsini İdarəetmə Akademik kursunun tədris proqramına uyğun olaraq Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Mülki Müdafiə Qoşunlarında praktiki məşğələ keçirilib.

Səfər zamanı Fövqəladə Hallar Nazirliyinin strukturu və vəzifələri, respublikamızda və xarici dövlətlərdə baş verən

təbii və texnogen fəlakətlər zamanı Mülki Müdafiə Qoşunlarımızın fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat verilib.

Dinləyicilərə Mülki Müdafiə

Qoşunlarının istifadəsində olan müasir texnika və avadanlıq, tədris sinifləri və peşəkar xilasedicilərin təlimi nümayiş etdirilib.

Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə tədbir keçirilib

Müdafiə nazirinin müvafiq əmrinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasında hərbi təhsil sisteminin müəyyən sahələrinin inkişafına yardım üzrə NATO-Azərbaycan birgə fəaliyyət planına uyğun olaraq "Akademik vəzi və nəşr işləri" mövzusunda tədbir keçirilib.

Tərəflər akademik yazı və nəşr işlərinə qoyulan tələblər haqqında brifinqlər təqdim edib, magistr dissertasiyalarına qoyulan tələblərə dair müzakirələr aparıblar.

Bundan əlavə, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasında ilk dəfə magistr dissertasiyasının müdafiəsinin qəbulu akademiyasının professor-müəllim heyətinin və beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə keçirilib. Magistr dissertasiyaları ekspertlər tərəfindən müsbət qiymətləndirilib. Dinləyicilərə dissertasiya işlərinin yazılması üzrə ekspert rəyləri verilib.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Aprəl döyüşləri - qəhrəmanlıq tariximizin yeni səhifəsi

Zabit və əsgərlərimiz cəsərləri ilə qəhrəmanlıq tariximizə yeni səhifələr yazdılar. Gələcək nəsillər bu qəhrəmanlıq səhifələrini dönə-dönə oxuyacaqlar. Bu günlərdə möhtərəm Prezidentimiz, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev aprəl döyüşlərində iştirak edən bir qrup hərbi ilə görüşü zamanı aprəl döyüşlərindən ətraflı danışdı, qazanılan uğurları yüksək qiymətləndirərək bu döyüşlərin dərsliklərə salınmasının vacibliyini vurğuladı.

Polkovnik-leytenant aprəl döyüşlərində şəhid olanlardan da söz açdı. Bildirdi ki, bu döyüşlərdə böyük cəsarət və hünər göstərən üç zabitə dövlət başçısının müvafiq sərəncamı ilə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı fəxri adı verilib. "O qəhrəman zabitlərdən iki nəfəri - polkovnik Şükür Həmidov və polkovnik-leytenant Murad Mirzəyev bizim Hərbi liseyin məzunu olmuşlar. Zabit Murad Mirzəyev qanlı döyüşlərdə böyük qəhrəmanlıq göstərərək şəhid olub. Onun xatirəsini əziz tutmaq bizim borcumuzdur. Bugünkü tədbirimizə qəhrəmanı yaxından tanıyanları dəvət etmişik. Onların xatirəsini dinləmək tədbir iştirakçıları üçün çox xoş olacaq".

Bir vaxtlar Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı polkovnik-leytenant Murad Mirzəyevin taqım komandiri ehtiyatda olan zabit Telman İbrahimov, həm qəhrəmanın yaxın qohumu, həm də aprəl döyüşlərinin iştirakçısı leytenant Tərhan Salmanov və başqaları qəhrəmanla bağlı xatirələrini bölüşdülər.

Milli Qəhrəmanın həyat və döyüş yollarını əks etdirən qısametrajlı film də nümayiş etdirildi.

Kursantlar qəhrəmanlığı, mübarizliyi və vətənpərvərliyi tərənnüm edən şeirlər ifa etdilər, mahnı və marşlar oxudular. Sonda polkovnik-leytenant Kamran Nəsibov dəyərli və təsirli ədəbi-bədii kompazisiyanın hazırlanmasına görə "İnsan və cəmiyyət" fənninin müəllimi Naibə Şəmsiyevaya və kursantlara minnətdarlığını bildirdi.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
Cəmşid Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

Ötən ilin aprelində ordumuz cəbhə xəttində təxribat törətməyə çalışan erməni işğalçılarına sarsıdıcı zərbələr vurdu. Qəsbkarlar Azərbaycan əsgərinin gücü, qüdrəti qarşısında dayana bilməyib geri çəkildilər. İndi ölkəmizin hər yerində bu uğurlu döyüşlərin ildönümü ilə əlaqədar mərasim və tədbirlər keçirilir. Torpaq uğrunda şəhid olanlar anılır, xatırlanır. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə də aprəl döyüşləri ilə bağlı mərasim keçirildi. Tədbir açıq elan olunduqdan sonra iştirakçılar ümummilli lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarından keçmiş şə-

hidlərin xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni ifa olundu.

Çıxış etmək üçün söz C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin şəxsi heyətlə iş üzrə müavini polkovnik-leytenant Kamran Nəsibova verildi. O dedi:

- Aprəl döyüşlərində danışıq sarkən hamımız qürur hissi keçiririk. Dörd gün davam edən gərgin döyüşlər zamanı cəsur zabit və əsgərlərimiz erməni qəsbkarlarının təxribatlarının qarşısını alaraq uzun illərdən bəri işğal altında olan Lələtəpə və Taliş kəndi istiqamətindəki yüksəklikləri azad etdilər.

Hərbi polis in ildönümü qeyd edildi

Bu günlərdə Hərbi Polis İdarəsində qurumun yaranmasının 25-ci ildönümü münasibəti ilə təntənəli tədbir keçirildi. Öncə şəxsi heyət ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin idarənin həyatında ucaldılmış büstünü və torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş hərbi qulluqçularımızın şərəfinə ucaldılmış abidəni ziyarət etdilər. Tədbir ümummilli lider Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başladı.

Sonra Hərbi Polis İdarəsinin rəisi polkovnik Vasif Məmmədov Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təbrikini şəxsi heyətə çatdırdı.

Yubiley münasibəti ilə şəxsi heyəti səmimi qəlbədən təbrik edən idarə rəisi ölkə rəhbərliyinin hərbiçilərə göstərdiyi yüksək diqqət və qayğıdan, bu sahədə əldə olunan böyük uğurlardan geniş bəhs etdi: "Bu gün siz Silahlı Qüvvələrimizin tarixinə - Vətən oğullarının şücaəti ilə, torpaqlarımız uğrunda axıtdıqları qızıl qanla yazılmış salnaməsinə daha parlaq səhifələr əlavə edir-

siniz. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin göstərişi əsasında son illər orduda müntəzəm keçirilən irimiqyaslı təlimlər müasir ordumuzun öz potensialını, gücünü, döyüş qabiliyyətini, Silahlı Qüvvələrimizdə xidmət edən bütün hərbi qulluqçuların yüksək ustalığ və peşəkarlığını sübut etdi".

Polkovnik Vasif Məmmədov çıxışının sonunda bildirdi ki, şəxsi heyət bundan sonra da təlimlərdə, döyüş və ictimai-siyasi hazırlıq sahəsində fəallıq göstərərək dövlətin və xalqın Silahlı Qüvvələrimizə olan inami-

nı, etimadını layiqincə doğruldacaq.

İdarə rəisinin şəxsi heyətlə iş üzrə müavini polkovnik-leytenant Dəyanət Allahyarov qeyd etdi ki, Hərbi polis fəaliyyət göstərdiyi 25 il ərzində özünə düşən tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gəlib.

Nəticə çıxışında Hərbi Polis İdarəsinin beynəlxalq əlaqələrinə də toxundu: "İdarəmizin əməkdaşları Azərbaycan-NATO tərəfdaşlıq proqramı çərçivəsində, 2009-cu il ABŞ-la "Regional cavabdeh" və 2007-2014-cü illər ərzində Əməliyyat İmkanları Konsepsiyası taborunun döyüş qabi-

liyyətinin qiymətləndirilməsində iştirak edəblər. Hətta qazandıqları nailiyyətlərə görə bir çox hərbi qulluqçumuz yuxarı komandanlıq tərəfindən mükafatlandırılıb. İnanırıq ki, bundan sonra da şəxsi heyətimiz özünə düşən məsuliyyətin öhdəsindən layiqincə gələcək".

Sonda xidmətdə fərqlənən, yüksək nizam-intizamına görə seçilən bir qrup hərbi qulluqçu fəxri fərmanla təltif olundu.

Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
çavuş
N.PƏNAHOVUNDUR

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

11 aprel 2017-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 111 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyemberyan və İcevan rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qızılcacılı, Kəmərlı kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Bərd rayonunun Ayqəpar kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Əlibəyli kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

İşğal altında olan Ağdam rayonunun Sarıcalı, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qorqan, Horadiz, Qaraxanbəyli, Aşağı Seyidəhmədli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər, Ağdam və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

Türkiyənin Hərbi Dəniz Qüvvələrinin komandanı Azərbaycanda səfərdədir

Aprəlin 11-də Türkiyə Respublikasının Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı donanma admiralı Bülent Bostanoğlu Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

Səfər çərçivəsində qonağın Müdafiə Nazirliyində görüşü planlaşdırılır.

Admiral B.Bostanoğlunun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Hərbi Dəniz Qüvvələri Komandanlığı, Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi ilə tanışlığı da nəzərdə tutulub.

Səfər aprəlin 14-dək davam edəcək.

Ordu və cəmiyyət

Yazılacaq son sözumüz Zəfərdir!

- Mühəribə və ədəbiyyat məfhumları arasında üzvi bağlılıq var. Mühəribə ədəbiyyatı məfhumu da bu bağlılığın təzahürüdür.

- Mühəribə həmişə ədəbiyyat üçün mövzu olub. Bütün zamanlarda ədəbiyyatımızda mühəribə mövzusunda həssas münasibət olub. İndi də belədir. Bu, Azərbaycan ədəbiyyatında da belədir. Sağlam düşüncəli, sülh istəyən insanlar mühəribəyə nifrət edirdilər. İnsan ölümü, deməli, mühəribə hər üzünə faciədir. Amma mühəribənin öz fəlsəfəsi var: ölüm, yaralanma, əsirlik, böyük miqyaslı dağıntılar... Mühəribədə bir nəfərin ölümü faktdır, yüzlərin ölümü - statistika. Fakt poeziyaya, nəsrə, statistika publisistikaya daha meyillidi. Təbii ki, faktlar - həyat həqiqəti bədii həqiqətə çevrilə biləndə, mühəribə ədəbiyyatının ciddi esərləri yaranır.

Ədəbiyyatın əzəli əbədi mövzusu insanın duyğu və düşüncələridir, insan münasibətləridir. Böyük Vətən mühəribəsində ədəbiyyatımızın poetik çağırışını Səməd Vurğun etdi:

*Bilsin ana torpaq, eşitsin Vətən,
Müsləhət aşğarəm mən də bu gündən.*

Bu, Şairin və şeirin təmsilində ədəbiyyatın mühəribəyə münasibəti idi. 1945-ci ildə Zəfər himnini də Səməd Vurğun yazdı:

*Yazsın tarixə bir qızıl xətlə,
45-ci ilin 9 May günü.*

Hər iki nümunədə təfəkkürdən, şair düşüncəsindən, milli heyyətdən süzülüb gələn böyük pafos, sirayətədi bir ovqat var.

Böyük qələbə ilə bağlı ədəbiyyatın mövqeyi həmişə birmənalı olmayıb və bu da təbiidir. Vaqif Səmədoğlunun 9 May günü şeirində qələbə ovqatı yoxdur, bu qələbə günündə mühəribənin sonuncu gülləsinə tuş olmuş naməlum insan, onun duyğu və düşüncəsi var və bu şeirin fəlsəfəsi İnsan-Zaman münasibətlərindən söz açır, bədii sualı ilə təsirlidir. Yəni, şair insan faciəsinə səbəb olmuş o böyük faciənin doğurduğu dərin, böyük kədəri verə bilmişdi. Bunlar eyni mövzuya müxtəlif yanaşmalardır. Ədəbiyyat budur; statistika faktlaşdırılır və düşündürücü dəyərli əsər yaranır.

- Hər ikisi dəyərli əsərdir. Birində dövrünə görə, digərində, digərində, digərində şair narahatlığı. Hər ikisi yaşarı poeziyadır, şübhəsiz.

- Pafos Şerqin ruhundadır. Şerqin poetik pafosu da həmişə döyüşən pafos olub, amma bu döyüş həm də insanın daxilindədir, insan-zaman-cəmiyyət münasibətlərinə yönəldir diqqəti... Əslində, bu və bu qəbil misralar (beytlər, şeirlər) səfərbəredici mahiyyətə malik olub. Sabahın mənzərəsi, yandırılmış, dağıdılmış, talan edilmiş yurdlarına dönməyən insanların həyatı, arzuları, taleyi də unudulmamalıdır. Bu tipli yazılar insanda, oxucuda sabaha inam, qələbəyə inam aşılayır. Yadıma bir məqam düşdü. Bir neçə il bundan əvvəl mediada işğaldan azad olunmuş Şuşanın - Azərbaycanın bu qədim və təkrarsız şəhərinin planı ilə bağlı bir yazı oxudum. O planın təsviri verilmişdi, amma mənim xəyalımda canlandı o plan. İşğaldan azad olunmuş Şuşa yarımçıq döyüşlərə son varaq kimi canlandı. Mən o çox gözəl görkəmli detallarına varmadım, mənim nəzərimdə Şuşamızın Gə-

Müsaibimiz "Azərbaycan" jurnalının baş redaktor müavini, Bakı Slavyan Universitetinin baş müəllimi Sədabə Ağabalayevadır.

baxımdan poeziya və publisistika daha çevikdir.

- Mühəribə ədəbiyyatı mövzu verir. Hər mövzunu ədəbiyyatı gətirmək mümkündürmü?

- Mühəribə böyük ədəbiyyatın da, ədəbiyyata pərsəng olan ədəbiyyatın da inkişafına təsir göstərir. Mövzu aktuallığı ədəbiyyatın amansızlığıdır. Əgər mövzu tarixilik və fakt kimi diqqəti çəkirsə, milli mənafe, xəlqi ruh baxımından əhəmiyyətli düşüncə, əgər milli-xəlqi ruhla bağlılığı varsa, mümkündür. Həm də zəruridir. Mühəribədə döyüşən də əsgərdir, qələbə qazanan da. Əsgərin bir günlük səngər həyatı mühəribə haqqında böyük bir əsər deməkdir. Məna elə gəlir ki, ədəbiyyatın publisistik qolu inkişaf etdirilməli, güclənməli, cəbhə gündəlikləri dərc və nəşr edilməlidir.

- Reallığı ədəbiyyatı gətirmək, reallığı yazmaq. Bu tezisi indiki şəraitdə ədəbiyyat üçün vacib şərt hesab etmək olarmı?

- Həqiqəti demək hələ hünər deyil. O həqiqət nəyə xidmət edəcəkdir? Həqiqətlər elə çatdırılmaldır ki, ondan xalq, millət zərər çəkməsin. Ədəbiyyat statistikanı sadalamaq, hadisələri təsvir etmək deyil. Hadisələri, mühəribənin gətirdiyi fəlakətləri, faciəni bir insanın həyatında, bir yurdun, bir qapının, bir ağacın faciəsi kimi verə bilmək, bunu göstərə bilmək - ədəbiyyatın çağdaş vəzifələrindən biri də budur. Maqsud İbrahimbəyovun bir ifadəsini heç vaxt unutmuram: mən fəxr edərəm ki, ölümün vətəndaşları həтта mühəribə dövründə də amansızlaşmadılar və insana layiq işlər görməyi unutmadılar. Ədəbiyyat, məhz bunu yazmalıdır tarixin yaddaşına, eyni zamanda Hadisələrin, Zamanın fəvqından baxmağı bacarmalıdır baş verənlərə. Ədəbiyyat bu gün üçün yaranmamalıdır. Ədəbiyyat keçmiş unutmada sabaha baxmalıdır, bütün hallarda mühəribələrə düşən edilmiş insanın, cəmiyyətin, xalqın, toplumun insan olaraq qalma bilməsinə xidmət etməlidir.

- Yəni, qələbəyə kökləməyi bacarmalıdır.

- Bəli. Amma özü də kənar da seyrçi kimi qalmamalıdır, öz köməyini, öz əməyini hər hansı vasitə ilə verməyi bacarmalıdır. "Azərbaycan" jurnalı ədəbi bədii jurnaldır. Jurnal bu mövzuya müraciət edir, bütün janrlarda mövzu aktuallığını saxlayır. Bizim müəlliflərimiz arasında Qarabağ mühəribəsində döyüşmüş insanlar, hərbi jurnalistlər, tez-tez çıxış edirlər. Yazılar maraqla qarşılır. Jurnalımızın baş redaktoru, əməkdar incəsənət xadimi İntiqam Qasımlıya bu xarakterini göstərməlidir. Bu baxımdan "Dağlarda atılan güllə" (H.Mirələmov), "Allahı qatillər edən" (A.Ab-

bas), "Keçmiş döyüşçü və oğlan" (A.Quliyev) esərləri xarakterikdir. Ədəbiyyat həm də bizə göstərməlidir ki, harada səhv etmişik. Nə etməliyik ki, sabah səhv etməyək. "Dağlarda atılan güllə" əsəri mühəribə vaxtı xalqın milli xarakterini çox qabarıq göstərdi. Kamran, Bəxtiyar, Süleyman, Bənövşə... Bu obrazlar dolğun, həyatı obrazlardır. Oxucu belə esərləri oxuyanda, inanır ki, məğlub olmamışıq. Torpağın müəyyən hissəsinin işğal olunması məğlubiyət deyil. Məğlubiyət, faciə - ruhun məğlub olmasıdır. Bu mənada belə yekunlaşdıra qı, ədəbiyyat mühəribəni, güllə səsinə, ədəbiyyatın ruhunu məğlub etməsinə, haqq işi, ədalət naminə vuruşan əsgərin hökmən qalib olacağına inandırmaqlıdır.

- "Torpaq qədər qayıdır da, Tək millətdə ruh yaşasın".

- Bəli. İnsanın içində ruhu məğlub olursa, məğlubiyət budur. Mühəribə qurtaracaq. Həm də yaxın vaxtlarda. Azərbaycan Ordusunun qələbəsiylə. Ədəbiyyatın ruhu yaşatmalıdır, oxucunu qələbəyə səfərbər etməlidir... Refail Tağızadə Qarabağ mühəribəsi iştirakçısıdır. Anadan olduğu torpaq işğal altındadır. Onun bir poetik fikri düşür yadıma:

*Getmək istəydim yer - göz önündə,
Gedib o yerlərə çatı bilmirəm.*

Mühəribəni görməyənlər mühəribəni nə olduğunu bu kimi poetik fikirlərdən, "mühəribə rüzgarlarından" və "böyük ədəbiyyat"dan öyrənir.

- Və aprel döyüşləri...

- Aprel döyüşləri həm ordumuzun gücünü təsdiqlədi, həm də xalqa ordunun birliyini. O qələbə təsdiqlədi ki, ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir. Bəs ədəbiyyat? Ədəbiyyat bu qələbəni arzulanan səviyyədə əks etdirə bilmədi. Publisistika, nisbətən də poeziya bu döyüşlərin bədii əksini təqdim etdi. Bu oyanış, dönüş anı nəsrde müşahidə olunmadı. Xalq aprel döyüşlərində əsgər olmağı bacardı.

Aprel döyüşlərində Əsgər gördü ki, xalq və Lider-Şəxsiyyət onun sırasındadır, bu möhtəşəm qüvvə onunla birgə düşündür, onun üçün, onun naminə düşünür, onda əsgər qələbə qazanacağına daha əzmlə inanır. O inam böyük mənada var, həm də böyük real gücə çevrilməkdədir. Bu güc Qələbəyə aparan gücdür...

Mübariz İbrahimovun qəhrəmanlığı Azərbaycan əsgərinin qüdrətini, Vətən sevgisinin nümunəsidir, publisistikamızda, poeziyamızda Mübarizləşmə ifadəsi ədəbiyyatın mühəribəyə münasibətinin nümunəsidir. Çingiz Qurbanovun şücaəti kimi. Yüzlərə igrig oğullarımızın qəhrəmanlığı kimi...

- Sülh danışıqları baş tutmasa, torpaqlarımızı işğaldan döyüşlə azad edəcəyik.

- Ədəbiyyatımız da. İnandırmaq ki, onda ədəbiyyatımız səfərbəredici missiyası da bu ruha köklənib... Təxminən belə ki, Qarabağda aramızda bu gün zaman və bir xətt keçir. O xətt bir gün qırılacaq, mütləq qırılacaq! Ədəbiyyatın və Azərbaycan Zamanının ən böyük esərini Azərbaycan əsgəri yazacaq. Həm də tezliklə!

**Söhbətlaşdı:
Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist**

Çinin hərbi nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdədir

Ölkəmizdə səfərdə olan Çin Xalq Respublikası Mərkəzi Hərbi Şurasının Beynəlxalq Hərbi Əlaqələr Bürosunun rəisi kontr-admiral Quan Yufeyin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Müdafiə Nazirliyi və Hərbi Dəniz Qüvvələrində görüşlər keçirib.

Beynəlxalq Hərbi Əməkdaşlıq İdarəsində təşkil olunan tədbirdə qonaq heyət Müdafiə nazirinin Maddi-Texniki Təminat üzrə müavini vəzifəsini icra edən general-mayor Fuad Məmmədovla görüşüb.

Hərbi Dəniz Qüvvələrini ziyarət edən qonaqlar bazanın ərazisi ilə tanış olduqdan sonra komandanın vəzifəsini icra edən 1-ci dərəcəli kapitan Zaur Hümətovla da görüşüblər.

Görüşlərdə ikitərəfli hərbi əməkdaşlığın cari vəziyyəti və perspektiv istiqamətləri nəzərdən keçirilib.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Təlim və Tədris Mərkəzində "Şahin" hərbi-idman oyunlarının Yasamal birinciliyi keçirildi

Aprəlin 7-də Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində Gənclər və İdman Nazirliyinin, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin və Yasamal rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə respublika əhəmiyyətli "Şahin" hərbi-idman oyununun Yasamal rayon birinciliyi keçirildi. Birincilikdə rayon ərazisində fəaliyyət göstərən 18 orta məktəbin komandası iştirak etdi.

Tədbir iştirakçıları tərəfindən ümummilli lider Heydər Əliyevin, ölkəmizin azadlığı və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirildi.

Tədbiri açıq elan edən Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzi rəisinin şəxsi heyətlə iş üzrə müavini polkovnik-leytenant Elvin Əzizov bildirdi ki, "Şahin" hərbi-idman oyunları gənc nəslin hərbi vətənpərvərlik ruhunda böyüməsində, Vətənə, xalqa, dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmasında, onların ordu həyatına hazırlanmasında mühüm rol oynayır. "Şahin" hərbi-idman oyunları haqqında şagirdlərə geniş məlumat verən zabit çıxışının sonunda

yarışın şərtlərini də iştirakçıların diqqətinə çatdırdı.

Yasamal rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi İlham Səfərov qeyd etdi ki, belə yarışların təşkil edilməsində məqsəd gənc nəslin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasıdır. "Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində Azərbaycanda istedadlı, bacarıqlı, çalışqan, vətənsəver gənclər yetişir. Gənclərimiz daim dövlətimizin diqqət və qayğısını hiss edirlər. Hesab edirəm ki, bugünkü yarışda qalib gələn məktəbli cəmiyyətimizin fəal qurucularından olacaq".

Yasamal rayon İcra Hakimiyyətinin şöbə müdiri Zöhrab Cəfərov vurğuladı ki, hərbi idman oyunlarında gənclərin

fəal iştirakı çox təqdirəlayiqdir və onları gələcək uğurlara ruhlandırır. "Ölkəmizdə gənclər siyasəti uğurla həyata keçirilir. Bu gün yarışa qatılan gənclərin təmsalında vətənpərvər gələcəyimiz formalaşır. Azərbaycanın gələcəyi sizin əllərinizdə olacaq. Siz nə qədər vətənpərvər, Vətənə bağlı olarsınızsa, bizim dövlətimizin, xalqımızın gələcəyi də o qədər etibarlı əllərdə olacaq".

- Dövlətimizin gücü və qüdrəti hər birimizdən asılıdır. Gənclərimizin bugünkü tədbirdə fəal iştirakı onların nə qədər vətənpərvər olduğunu göstərir, - deyər Qarabağ Müharibəsi Əlilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin Yasamal rayon şöbəsinin sədri Bəhram Şeydayev dedi: - Dövlətimiz ordu quruculuğu, hərbi vətənpərvərlik, təhsillə bağlı tədbirlərə böyük önəm verir. Bugünkü tədbir həm düşüncənizin inkişafına, həm də ilkin hərbi verdişlərə alışmağınıza yardımçı olacaq. Hər bir hazırlıqlı gəncimiz sabah orduda, həqiqi hərbi xidmətdə bilik və bacarığını nümayiş etdirəcək."

Sonra komandalər müxtəlif sınaqlardan keçməklə öz bacarıqlarını nümayiş etdirdilər və paytaxt birinciliyinə vəsiqə qazanmaq uğrunda gərgin mübarizəyə başladılar.

Yekunda 31, 286 və 158 nömrəli tam orta məktəblərin komandaləri müvafiq olaraq ilk üç yerə layiq görüldülər.

Yarışın qaydalarına əsasən, birinci yerin sahibi - 31 nömrəli tam orta məktəbin komandası Bakı şəhəri üzrə zona birinciliyində rayonu təmsil etmək hüququ qazandı.

**Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
çavuş
N.PƏNAHOVUNDUR**

Ovqat

Əsgərin oğlu əsgərdir

İllər keçib. Hər dəfə düşüncələrim o illərin xatirələrinə də meyillənir. Qürurlanıram da, kövrəlirəm də. Döyüşlərdən keçənlərlə kəlmələşəndə bu hissələri daha həssaslıqla yaşayır, şəhidlərimizi xatırlayırıq. Bu xatırlamaları dünənimizdən sabahlarımıza, sabahlarımızdan əbədiyyətə düşən inam işığı bilirəm. Əsgər də illərini belə yaşayıb...

Əsgər Kəlbəcərdəniydi. Onunla 1992-93-cü illərdə döyüşlərdə görüşmüşük, döyüşlər səngiyəndə kəlmələşmişik, Vətəndən danışmışıq, döyüşlərdən, əsgərlərimizdən, şəhidlərimizdən danışmışıq. Danışdıqca Əsgərin qasları çatırdı, yumruqları düyünlənirdi. Murovdan üzü Kəlbəcəyə sarı boylananda qubarlanardı. Hər dəfə Əsgərin "Duman, gəl-get

Döyüşlərin birində yüngül yaralanıb, müalicə olunub, yenedən döyüşüb.

...Ağdərə ətrafında ağır döyüşlər gedirdi. Komandir, Əsgər də daxil olmaqla, kiçik bir qrupa təcili sağ cinahında müdafiə mövqeyi tutmağı tapşırırdı. Aylı gecəydi. Səssizlik quşları perikmiş çölün də, düzün də, yolun-izin də can köynəyinə dönmüşdü...

Üç-dörd düşmən göründü. Ateş açmaq istədilər. Qrupa rəhbərlik edən Şamil Qasımov pıçiltıyla, "Bir qəder gözləyin", - dedi. Az sonra dörd-beş düşmən də göründü. Ermənilərin atəş məsafəsinə yaxınlaşmasını gözlədilər...

Beş döyüşçümüz on düşməne qarşı vuruşurdu...

Şamil Qasımov yaralandı. Əsgər onu döyüşün içindən çı-

bu dağlardan..." - pıçiltısını da eşidirdik. O dumanın nə duman olduğunu hamımız bildirdik. O dumanın dağıdılması üçün səngərlə günəş yaşayır əsgərlərimiz...

Sazın vurğunuydu. Arada Zəlimxan Yaqubun bir şeirini arzuladığı şəkildə dəyişib oxuyurdu: "Sazımı kökləyib Cıdır düzündə, "Sarıtel", "Ruhani" çalmasam ölləm..." Bu istəklə yaşayır Əsgər Əliyev...

Onda subayıydı. İndi iki qız, bir oğul atasıdır.

Əsgər haqqında onu tanıyanlar da, qonşuları da xoş sözlər deyirlər: səmimi, qayğıkeşdi, köməyə ehtiyacı olanların hoyuna yetəndi. Ən başlıcası, dövlətimizi, dövlətçiliyimizi sevdi.

Əsgər cavanlığında Bakı Şin zavodunda işləyirmiş. Qarabağda, Ermənistanla sərhəd rayonlarda vəziyyət gərginləşəndə o da üreyinin hökmüylə əsgər olmağı, torpaqlarımıza tamahlanırlara qarşı vuruşmağı qərara alıb. Yaxşı mütəxəssis olduğuna görə zavodun rəhbərliyi razılıq verməyib. Əsgər inadından dönməyib. Az sonra Əsgər əsgər olub.

Əsgər də hamımız kimi Şuşanın başı dumanlı dağlarına söykənmək, Cıdır düzünü könlü xoşluğuyla dolaşmaq, İsa bulağının pıçiltısını dinləmək, bu eczakkar pıçiltını tamamlayan muğamlarımızın seyrinə düşmək, ... istəyirdi...

Hamıya can yandırır. Batalyonun bütün əsgərlərini özünə qardaş bilirdi, hamısını qardaşı kimi sevirdi.

Ağdərədə gedən döyüşlərdə o da qətiyyətlə vuruşub.

xardıb atışı davam etdirmək istəyirdi ki, əli isindi - yaralanmışdı. Atışa bilməyəcəkdi. Birtəhər geri çəkildi...

İkinci Kəlbəcər əməliyyatında sağ ayağından ağır yaralandı...

Tərxis olundu. İkinci qrup Qarabağ müharibəsi əlillidi...

Oğlu Səfərin hərbi xidmətə gedəcəyi günün həsrətiylə ayları il eləyirdi. "Yolumuzu oğullarımız davam etdirəcək", - deyirdi. Həm də qədərsiz inamla deyirdi. O inamın işığı o qədər cazibədar, o qədər gözçəkən, o qədər ruhməli idi ki! Səfərdən soruşanda ki, böyüyəndə hansı peşəni seçəcəksən, tərdüdd etmədən "Əsgər olacam, atam kimi döyüşçü olacam", - deyirdi.

Səfər böyüdü, boya-başa çatdı. Onu da həmyaşıdları kimi hərbi xidmətə çağırıldı. Həmin gün Səfərin də, Əsgərin də sevinci aşıb-daşırdı. 1993-cü ildən bəri bu günün həsrətindəydi - subaylığında da, ailə qurandan sonra da bu istəklə yaşayırdı Əsgər...

Aprəl zəfərindən sonra oğluna deyirdi: "Oğlum, sən də bu qələbəni qazanan əsgərlər kimi qətiyyətli olarsan!..." "Atalar daş qoyan yerə oğullar baş qoyar, ata", - Səfərin qətiyyətlə dedikləri Əsgərin könlü dünyasının haləsinə dönür...

Əsgərin oğlu Səfər əsgərdir. Vətən sevgisiylə, qətiyyətlə atasına başucalıqı götürmək üçün, torpaqlarımızı qorumaq üçün, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün...

Əsgərin oğlu əsgərdir...

**Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

